

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Borisa Markovića predsjednika vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Blanše Turić, članova vijeća te sudske savjetnice Matee Milolože, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Ustavnog suda Republike Hrvatske, Z., kojeg temeljem punomoći broj: I-7/2019-VUS-2 od 9. prosinca 2019., zastupa opunomoćenik dr. sc. T. A., glavni tajnik, protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe G., kojeg zastupa M. S. iz Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 11. ožujka 2020.
p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja za poništenje rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/19-01/626, urbroj: 401-01/06-19-2 od 22. studenoga 2019.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem tuženika, povodom žalbe zainteresirane osobe udruge G. iz Z., poništeno je rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: I-7/2019 od 17. travnja 2019. (točka 1. izreke rješenja), odobreno je udruzi G. pravo na pristup imenu i prezimenu sudaca izvjestitelja u ustavnosudskim predmetima u kojima je Ustavni sud Republike Hrvatske donio odluku: U-I-1397/2015, U-III-1451/2015, U-III-4259/2015 i U-III-4149/2014 (točka 2. izreke rješenja), te je naloženo Ustavnom sudu Republike Hrvatske da u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja postupi sukladno točki 2. izreke rješenja.

Tužitelj u tužbi u bitnom navodi da osporeno rješenje tuženika nije zakonito te ističe da je u konkretnom slučaju člankom 96. stavkom 1. Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 83/14. – pročišćeni tekst i 2/15., u daljnjem tekstu: Poslovnik), koji je donesen izravno na temelju Ustava Republike Hrvatske i Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, propisano da nitko nema pravo tražiti podatke o sucu – izvjestitelju i ustavnosudskom savjetniku kojima je predmet raspoređen, niti podatke koji se odnose na odlučivanje o predmetu. Iz formulacije navedene odredbe nedvojbeno proizlazi da je riječ o zaštićenim podacima koji (u pravilu) nisu dostupni javnosti, kao ni subjektu koji je pokrenuo, odnosno predložio pokretanje ustavnosudskog postupka. Ističe da je navedena odredba bila predmetom ustavnosudskog postupka u kojem je bila osporena njezina ustavnost i zakonitost, a u kojem je utvrđeno da nesuglasnost s Ustavom i Ustavnim zakonom ne postoji (rješenje Ustavnog suda broj: U-I-1635/2004, U-I-1510/2011 od 27. ožujka 2018.). Napominje da je proveo test razmjernosti i javnog interesa sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama te je u navedenom testu detaljno odradio pitanje dostupnosti podataka o sucu izvjestitelju u ustavnosudskom postupku, kako općenito tako i posebno u ovom konkretnom predmetu te obrazložio zbog čega se podnositelju zahtjeva ne može dati tražena informacija. Nezakonitost pobijanog rješenja se ogleda u kvalitativno opširnom, ali pravno nedostatnom i nepotpunom sadržaju obrazloženja u kojem nisu argumentirano osporena ni činjenična niti pravna utvrđenja iz provedenog testa razmjernosti i javnog interesa. U obrazloženju se paušalno navodi da Ustavni sud Republike Hrvatske u ponovljenom postupku je pogrešno utvrdio činjenično stanje te pogrešno primijenio odredbe materijalnog prava, a pri tom se uopće ne navodi koje je to činjenice Ustavni sud „pogrešno utvrdio“ i kakve su u konkretnom slučaju „točne činjenice“ iz kojih bi proizlazilo drukčije rješenje zahtjeva.

Nadalje, ničim se ne potkrjepljuje tvrdnja o povećanju kvalitete odlučivanja i poticanju stručnosti, što u ostalom nije cilj niti svrha, barem ne primarna i izravna, instituta pristupa informacijama i mjerodavnog zakona. Tužitelj smatra da predmetni zahtjev podnositelja u ovom predmetu po naravi stvari nema legitimnu svrhu i razborito obrazloženje te da pobijano rješenje tuženika ne sadrži valjano obrazloženje i pravno relevantne razloge za poništenje rješenja te da stoga nije zakonito. Predlaže da ovaj Sud poništi osporeno rješenje tuženika i riješi stvar na način da odbije zahtjev udruge G. za pristup informacijama.

Tuženik u odgovoru na tužbu u bitnom navodi da u potpunosti ostaje kod osporenog rješenja iz razloga navedenih u obrazloženju tog rješenja te ističe da svako ograničenje prava na pristup informacijama kao ustavnog prava mora biti propisano isključivo zakonom. Smatra da Poslovnikom ne može biti propisano apsolutno zakonsko ograničenje za pristup informacijama, posebno stoga što Poslovnik Ustavnog suda Republike Hrvatske uređuje pitanja unutarnjeg ustrojstva Ustavnog suda Republike Hrvatske te se istim ne mogu dokidati ustavna prava koja su detaljnije razrađena odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15.). U odnosu na navode tužitelja da u konkretnom slučaju ne postoji javni interes za traženom informacijom, u osporenom je rješenju jasno obrazloženo u čemu se sastoji javni interes za traženim informacijama, uz citiranje odredbi o javnosti rada tužitelja, posebice odredbe članka 47. stavka 3. te članka 48. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst). Tuženik predlaže da ovaj Sud odbije tužbeni zahtjev i potvrdi drugostupanjsko rješenje, a također predlaže ovom Sudu održavanje ročišta na koje će se pozvati tužitelj, tuženika te zainteresiranu osobu.

Zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu G., Z. u odgovoru na tužbu navodi da, suprotno izraženim argumentima tužitelja da bi objava imena ugrozila profesionalni legitimitet sudaca – izvjestitelja, smatra da se objavom traženih informacija ostvaruje načelo javnosti sudske vlasti i osnažuje suce – izvjestitelje, kao i odluke koje su donijeli, odnosno iza kojih bi trebali stajati. Objava traženih informacija u javnom je interesu i zbog nadzora javnosti nad mogućim utjecajem različitih partikularnih interesa interesnih skupina na odluke Ustavnog suda. Smatra da svako ograničenje prava na pristup informacijama, kao ustavnog prava, mora biti propisano isključivo zakonom, slijedom čega, posljedično, Poslovnikom ne može biti propisano apsolutno zakonsko ograničenje za pristup informacijama. Zato Poslovnik, pa ni onaj tužitelja, ne može imati isti legitimitet niti jednaku pravnu snagu kao što imaju zakoni, a osobito ne od ustavnog prava na pristup informacijama, niti se može generalno primjenjivati. Ako se i može primijeniti u pojedinim, usko određenim situacijama, mora se tumačiti vrlo usko i samo kada postoji opravdana i obrazložena bojazan da bi otkrivanje takvog podatka moglo imati izrazito štetne posljedice. Konkretnim rješenjem kojim je odbijeno pravo na pristup traženim informacijama takve okolnosti nisu nigdje obrazložene ili učinjene makar vjerojatnim. Nadalje, smatra da iz svega navedenog u očitovanju proizlazi da tužitelj zapravo nije proveo test razmjernosti kojim bi dokazao zbog čega bi razlozi za zaštitu identiteta suca – izvjestitelja prevagnuli nad njihovom javnom objavom, pa stoga smatra tužbene navode tužitelja neosnovanima i pravno neutemeljenima.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.), odgovori na tužbu tuženika i zainteresirane osobe dostavljeni su tužitelju, koji se na iste nije očitovao.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

S obzirom da tužitelj osporava samo primjenu prava, a činjenice nisu sporne, sud je konkretni spor riješio bez rasprave na temelju odredbe članka 36. točke 4. Zakona o upravnim sporovima.

Ocjenjujući zakonitost osporenog rješenja u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva ovaj Sud nalazi da nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja, te prihvaća razloge koje je za svoju odluku dao tuženik u obrazloženju pobijanog rješenja.

Naime, iz podataka u spisu predmeta koji je tuženik dostavio uz odgovor na tužbu proizlazi da je prvostupanjskim rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: I-7/2019 od 17. travnja 2019. odbijen zahtjev zainteresirane osobe udruge G. za ostvarivanje prava na

pristup informacijama koje se odnose na imena i prezimena sudaca – izvjestitelja za slučajeve u kojima je Ustavni sud donio odluke i to u predmetu broj: U-I-1397/2015 koja se odnosi na postupak ocjene suglasnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, 19/15.) s Ustavom, predmetu broj: U-III-1451/2015 koja se odnosi na postupak pokrenut ustavnom tužbom M. B. te u predmetima broj: U-III-4259/2015 i U-III-4149/2014 koji se odnose na postupke pokrenute ustavnim tužbama Ive Sanadera, temeljem odredbe članka 23. stavka 5. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15.) te pozivom na odredbu članka 96. stavka 1. Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske („Narodne novine“, 83/14. – pročišćeni tekst i 2/15.).

Prema ocjeni ovoga Suda pravilno je postupio tuženik kada je poništio prvostupanjsko rješenje tužitelja od 17. travnja 2019. te odobrio zainteresiranoj osobi udruzi G. pravo na pristup traženim informacijama i naložio tužitelju primjereni rok za dostavu informacija. Pri tome se tuženik osnovano pozvao na relevantne odredbe Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14.) kao i odredbe Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst).

Tužitelj smatra da sukladno odredbi članka 96. stavka 1. Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske nije obvezan stranci dostaviti ime i prezime suca izvjestitelja u navedenim konkretnim ustavnosudskim predmetima. Međutim, ovaj Sud je već u svojoj odluci poslovni broj: UsII-497/18 od 28. veljače 2019. izrazio pravno shvaćanje da pristup podatku o sucu izvjestitelju nije apsolutno ograničen, već je u pojedinim slučajevima dostupan javnosti, te je u svakom konkretnom slučaju potrebno provesti test razmjernosti i javnog interesa.

Odredbom članka 16. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da je tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji iz članka 15. stavak 2. točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. i stavka 3. i 4. Zakona dužno, prije donošenja odluke, provesti test razmjernosti i javnog interesa. Stavkom 2. istog članka Zakona, propisano je da kod provođenja testa razmjernosti i javnog interesa tijelo javne vlasti dužno je utvrditi da li se pristup informaciji može ograničiti radi zaštite nekog od zaštićenih interesa iz članka 15. stavka 2., 3. i 4. ovog Zakona, da li bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji u svakom pojedinom slučaju taj interes bio ozbiljno povrijeđen te da li prevladava potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes. Ako prevladava javni interes u odnosu na štetu po zaštićene interese, informacija će se učiniti dostupnom.

Tužitelj je u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja proveo test razmjernosti i javnog interesa sukladno naprijed navedenoj odredbi Zakona o pravu na pristup informacijama te zaključio da nema javnog interesa za davanjem tražene informacije s obzirom da prevladava potreba zaštite tražene informacije u odnosu na interes javnosti.

Svrha testa razmjernosti i javnog interesa je da se ocjeni da li je javni interes, a koji se ogleda u interesu stranke, omogućiti pristup određenoj informaciji veći od potencijalne štete koja bi nastala davanjem te informacije.

Prema odredbi članka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske djelovanje Ustavnog suda je javno. Također, odredbom članka 47. stavka 1. Ustavnog zakona propisano je da kad predsjednik Ustavnog suda primi nacrt odluke ili rješenja, upućuje ih na sjednicu Ustavnog suda radi donošenja odluke u predmetu. Uz suce, sjednici su nazočni i mogu sudjelovati u raspravi glavni tajnik i savjetnici Ustavnog suda i voditelj službe za evidenciju i dokumentaciju, ako Ustavni sud ne odluči drukčije (stavak 2.). Prema stavku 3. istog članka Zakona predstavnici tiska i drugih sredstava priopćavanja mogu biti nazočni sjednici i javnoj raspravi, te drugim skupovima u Ustavnom sudu.

Odredbom članka 48. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske na sjednici sudac izvjestitelj usmeno obrazlaže nacrt odluke i rješenja i prema potrebi daje dopunska obrazloženja.

U konkretnom slučaju radi se o pristupu informacijama u ustavnosudskim predmetima kojima je odlučeno o ocjeni suglasnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima

zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, 19/15.) s Ustavom, zatim u predmetima broj: U-III-1451/2015 koji se odnosi na postupak pokrenut ustavnom tužbom M. B. i broj: U-III-4259/2015 i U-III-4149/2014 koji se odnose na postupke pokrenute ustavnim tužbama Ive Sanadera, u kojim predmetima su donesene odluke od strane Ustavnog suda Republike Hrvatske koje su objavljene na službenim mrežnim stranicama Ustavnog suda Republike Hrvatske i u Narodnim novinama broj 44/15., 89/15., 104/15. i 133/15., dakle, navedene odluke su javno objavljene sa sastavom vijeća u kojem je i sudac izvjestitelj.

Stoga, imajući na umu okolnosti konkretnog slučaja, a prvenstveno da se tražene informacije od strane zainteresirane osobe udruge G. odnose na predmete koji su okončani pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske i odluka u tim predmetima je objavljena na službenim mrežnim stranicama Ustavnog suda Republike Hrvatske i u Narodnim novinama, omogućavanjem dostave traženih informacija, a imajući na umu odredbe Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, koje su po pravnoj snazi iznad Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske, proizlazi pravilnim zaključak tuženika da u konkretnom slučaju ne prevladava razloga za ograničenjem pristupa traženoj informaciji, već upravo suprotno, pravo stranke na informaciju.

S obzirom na navedeno ovaj Sud nalazi da je tuženik pravilno postupio kada je poništio rješenje tuženika te odobrio zainteresiranoj osobi pravo na pristup traženim informacijama.

Prigovori tužitelja u tužbi nisu odlučni niti su od utjecaja na zakonitost osporenog rješenja tuženika te sud nije našao osnove osporeno rješenje poništiti kako je to zatražio tužitelj, slijedom čega je odlučeno kao u izreci presude pozivom na odredbu članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima.

U Zagrebu, 11. ožujka 2020.

Predsjednik vijeća
Boris Marković, v.r.